

ANNO. DOMINI DCCCCLXXXIII.

ODO

DIACONUS AUSCIENSIS.

EPISTOLA ODONIS

AD GARCIAM ARCHIEPISCOPUM AUSCIENSEM.

De sanctæ Venantiæ ecclesia, quam Guillelmus comes Astaracensis dedit Auxitanæ ecclesiæ.

(Gall. Christ. tom. I, Append. p. 159.)

Odo Levita GARCIE archipræsuli.

Cogis me, o sanctissime pontifex, recens opus exerere; sed quia contra examen auctorum debellare non valëo, prærogativam eorum fando temerare erubesco: horrendum quippe est in manus incidere scilicet viventis Dei, qui etiam non solum de nequam operatione, verum etiam de otioso verbo, nec non et de prava cogitatione reddituros nos terribiliter rationem judicaturus est iudex justus in die iudicii. Cumque ab omnipotenti Deo, sanctisque canonibus tale connubium prohibitum invenitur, ut non solum facientes, verum consentientes, puniri iudicentur, et idcirco in epictatum jussionis tuæ metuo ponere manum, pavens illud quod evangelica horribiliter lectio voce declarat libera: *Quicumque, inquit, solverit de istis mandatis minimis, et sic docuerit hominibus, in regno cælorum vocabitur minimus (Matth. v, 19).* Dupliciter denique me premit hoc opus, occasio et cautio scelerum, et reprehensio vituperationis ignarum. Quis igitur doctus hoc opusculum, cum in manu sua assumpserit et tali commistione consanguinitatis me notarium repererit, non statim in voce erumpat, me delubrem clamitans esse sacrilegum, qui audeam aliquid contra Dei licentiam usurpare consilium? Sed adversus quem invidia [invidum] duplex causa me consolatur, quod et tu, qui summus pontifex es, fieri iudex et necessitas Ecclesiæ totius Aquitanie poposcit, cui Deo juvante præes matris.

Præcipue denique perfecte scio quia post propheticas et evangelicas atque apostolicas Scripturas, quibus Ecclesia Dei per gratiam ejus fundata est, etiam illud intimandum putem, absque dubio, quamvis universis in urbe [pro orbe] catholice diffusæ Ecclesiæ quasi unus thalamus Christi sit; sancta Romana Ecclesia nullis synodicis constitutis cæteris Ecclesiis prælata est, sed evangelica voce Domini Salvatoris nostri primatum obtinuit: *Tu es Petrus, inquit, et super hanc petram ædificabo Ecclesiam meam; et portæ inferi non prævalent adversus*

A eam. Et tibi dabo claves regni cælorum. Et quodcumque ligaveris super terram, erit ligatum et in cælis, et quodcumque solveris super terram, erit solutum et in cælis (Matth. xvi, 18, 19). Et idcirco non dubito quod gratia Dei vice collata tibi sit absuper memoratæ Ecclesiæ mirabilis potestas, cui annuente divina clementia septimus existis jure pontifici felicitatis vitæ claudendi et reserandi. Superstitiosa res valde ac execrabilis videtur esse diaconi, imperata a proprio episcopo, ne forte contumax reperiar, et a prædicto gradu privari merear; et dilectioni tuæ, qui præ cæteris es, jugulari. Nam Deo juvante omnibus fidelibus, sanctæ Dei Ecclesiæ maxime, nostris propinquis vel successoribus patefaciam quod oculi mei viderunt, et aures meæ audierunt. Lingua mea testimonium perhibere non silebit, quod et si Dominus impleverit illud, os meum aperiam.

Nuper denique accidit ut Guillelmus filius Arnaldi, comes Astariacensis, uxorem ducere [duceret] consanguineam suam. Cumque hoc archiepiscopus Garcia eum minis urgeret ut hoc scelus minime perpetrare libuisset, et omnino licentiam hoc consensu ei conjungendi denegaret, et a sanctis Patribus talem consanguinitatem tangendi prohibita esse affirmaret, et videret quia nil proficeret, et prædictus comes ei aurem ad audiendum non præberet, rediensque ad semetipsum, et tale accepit a suis consilium. Sciens igitur melius esse naufraganti animo aliquod gubernaculum præbere, quam in gurgitem desperationis sine remis pœnitentiæ relinquere, accersivitque eum, et præbuit ei tempora jejuniorum et munera eleemosynarum, sicut scriptum est in subsequendo libellum; insuper accepit ab eo nobile oppidum quod olim ablatum fuerat a perversis hominibus de ecclesia beatæ Mariæ episcopitii Auxiensis, redditoque supramemorato prædio cui præest ecclesia sanctæ Venantiæ, totam et integram cum omnibus appenditiis suis tam cum parochiis quam et capellis adjacentibus sibi sine

alicujus participatione vel reclamatione, ut ea pleniter possideat, possidendo quæcunque voluerit ex ea ei placet, post mortem suam successoribus suis eam relinquat; chartula ista firma permaneat, quia veraciter est firmata supra firma, qui est Christus, petra. Si quis contra hanc chartulam inquietare voluerit et adversarius ejus extiterit, in primis, in ira Dei incidat, atque omni tempore maledictioni subjaceat, lepra Naaman succumbat, ulceribus Job dominetur, morte Anania et Saphira moriatur, cum Datan et Abiron in ima tartara demergatur, cum Sodomitis et Gomorrhitis in ignem perpetuum cremetur, et cum Juda Schariotis, cum diabolo et angelis ejus sine fine crucietur. Et quid plura? Omnigena maledictione repleti mereatur, atque omnibus

viventibus exemplum malitiæ ultionis suæ relinquat. Amen.

Hæc sunt nomina principum ac ducum qui hanc donationem viderunt et firmaverunt. Bernardus frater ejus. Remundus frater ejus. Garcia frater ejus. Agganricus, et cognatus ejus. Atus Tolosane episcopus. Ludovicus Savanense. Enardus Montaltense. Arnaldus Ouranense. Arnaldus Mojanacense. Bernardus Mauracense. Arnaldus Lomaniacense. Fortas Ballicavense. Guillelmus Galbisanense. Remundus de Furesacco, et fratres ejus, cui licet scrutetur opto ut memineris levitam tuum, sanctissime pontifex.

ANNO DOMINI DCCCCLXXXIII.

BENEDICTUS PAPA VII.

NOTITIA HISTORICA.

(Apud Eggs, Pontificium doctum, pag. 281.)

Benedictus VII, Romanus ex comitibus Tusculanis, Deodati comitis filius, S. R. E. cardinalis, et episcopus Sutrinus, pulso Francone seu Bonifacio VII, sanctæ sedis invasore, propinquorum opera, legitimis comitiis, renuntiatus est summus pontifex Kalendis Junii, anno nostræ salutis 975. Hic statim atque electus est pontifex, animum ad componendum Ecclesiæ statum, moresque ecclesiasticorum, temporum iniquitate mire corruptos, convertit; celebrata in hunc finem synodo Romana, in qua etiam Arnulphum episcopum Remensem, seditione quorundam sua sede pulsum, in integrum restituit.

Tum ad reparanda templa ac monasteria conversus, plurima horum vel a solo refecit, vel recens excitata fundavit dotavitque. Inter quæ monasterium sanctæ Crucis in Hierusalem cum basilica vetustate collapsa (adductis eo monachis) ex integro restituit.

Sergium Damascenum episcopum a Sarracenis ejectum Romæ benigno clementiæ sinu excepit, eique ecclesiam Sancti Alexii incolendam tradidit: in qua ipse monachos exsules collegit, et observantia monastica restituta, ubi annos quatuor illic degisset, sancto fine quievit: ad cujus sepulcrum in eadem ecclesia nobilis inscriptio versibus incisa etiamnum visitur, quæ incipit:

Sergius hic recubat metropolita sepulchus,
Qui quondam fuerat Damasci tempore longo,
Numine perductus ad sacra limina Petri.
Temporibus pii Benedicti præsulis almi, etc.

Recepit etiam Benedictus Lambertum episcopum Cracoviensem Romam legatum a Miecislao Poloniae principe, ut Romanum pontificem certiores redderet de felici propagatione Christianæ fidei in suo principatu, utque regium diadema sibi mitteret, ac regem Polonorum se, et posteros suos esse juberet. Lambertus, re infecta, Roma discessit, vel quod de morte Miecislai nuntiatum esset, vel quod differre ad feliciora tempora eam rem Romanus pontifex divino moneretur oraculo.

Initio pontificatus Benedicti VII, Heraldus rex Danorum, qui populo sibi subdito primus Christianam fidem indixerat, et ecclesiis totum fere Septentrionem repleverat, obiit vulneratus a filio, et a suis, qui Christum antea abdicaverant. Quo tempore etiam S. Eduardus, Angliæ rex, insidiis sceleratæ novercæ occisus memoratur.

Anno Christi 983, Otho II imperator decimo imperii sui anno, octavo Idus Novembris, tristi animi ægro-tatione Romæ decessit e vita, sepultus in vestibulo B. Petri, quod Paradisum vocant, labroque porphyretico tectus. Dictus *Sanguinarius*, quod clarissimos Romanorum ad convivium vocatos, in ipsa epulorum lætitia paulo ante mortem occidi jusserit. Quo extincto, cum de creando novo imperatore consultatio haberetur, et alij Othonem III secundi filium; alii vero Henricum Bavaricæ ducem, Othonis Magni ex fratre nepotem exposcerent, instarentque Itali ut Crescentio Nomentano viro clarissimo res committeretur, prorumpentes in medium Germani, atque arma attollentes, Othonem III acclamarunt. Instabat tum Benedictus pontifex vir optimus, et tranquillitatis amans, unumquemque rogando, ut in legendo imperatore reipublicæ Christianæ, quæ tum maxime perito et solerti gubernatore indigebat, positis seditionum studiis consulere- rent. Tandem, ne tumultus aliquis oriretur, Germanorum sententiam uti æquam, et legibus conformem approbat, atque Othonem III Augustum Cæsarem dictum confirmat.

Regnante eodem Benedicto, e vivis pariter quinquennio ante Othonem II sublatus est imperator Græ-